

Notat

Til: Anne Karen Birkeland/ Samfunn- og infrastruktur

Fra: Martin Due-Tønnessen

Kopi til:

Aktsomhetsvurdering knyttet til kvisting av stor eik - utvalgt naturtype

Tvedestrand kommune har hatt utfordringer knyttet til en stor eik som heller over mot bebyggelse og en kommunal vei. Når man gjør tiltak som påvirker en utvalgt naturtype skal det gjøres en aktsomhetsvurdering.

Eika står på kanten av en høy natursteinsmur som ble satt opp på 1800-tallet.

Plasseringen innebærer at eika ikke har røtter mot sør, noe som gjør at den er mindre stabil enn om den hadde hatt muligheter til å sette røtter i alle retninger.

I forbindelse med at vi har sett at muren presses ut og er en fare for de som ferdes på veien under, og i verste fall hvis treet skulle blåse over ende, er det tatt kontakt med en arborist.

Han anbefaler å kviste eika, siden dette vil stanse rotaktiviteten med tilhørende utpressing av muren, samt at eika vil få mindre tyngde mot boligene.

I forbindelse med et kommunalt vedtak om å felle trærne har vi nå fått en presisering fra ordføreren at eika kun skal kvistes.

Slik vi vurderer situasjonen er det fare for liv og helse hvis treet velter. Hvis treet fortsetter å presse på muren er det fare for at muren delvis raser ut. Vi anser muren som en del av en større helhet der Tvedestrand sentrum er kjent for sine høye gamle murer. Denne muren er derfor en viktig del av helheten med gamle verneverdige murer i sentrum. Vi mener derfor det er riktig å kviste eika ut fra en helhetlig vurdering.

Alle tiltak som kan påvirke naturmangfoldet skal i henhold til naturmangfoldlovens §7 vurderes i henhold til naturmangfoldlovens §§8-12.

I henhold til naturmangfoldlovens §8 skal man legge vekt på kunnskapsgrunnlaget. Eika det her er snakk om er en utvalgt naturtype med potensiale for stort biologisk mangfold. Samtidig er treet en del av et bybilde der det vil være vanskelig å la treet dø en naturlig død, der greiner og etter hvert stammer får råtne på bakken og utvikle biologisk mangfold. Det vurderes derfor at treet vil ha litt mindre biologisk potensiale enn trær som får stå i naturen med nærhet til andre hule eiker som lettere kan spre arter som er avhengig av store eiketrær. Bakgrunnen er også at treet som har et betydelig volum og vekt heller ut mot boliger med fare for liv og helse.

Eik er et tre som tåler kvisting godt blant annet siden treet er svært motstandsdyktig mot råte.

I §9 i naturmangfoldsloven skal man tenke på «føre var» prinsippet. Det innebærer at vedtak som fattes ikke skal medføre vesentlig skade på naturmangfoldet.

Ved å kviste eika vil man i henhold til arboristens rapport kunne ta vare på eika i lang tid. Dette er svært ønskelig sett fra et biologisk synspunkt. Samtidig vil man ta vare på den aktuelle muren og redusere risikoen for at treet blåser over ende.

I henhold til §10 skal det gjøres en samlet økosystemtilnærming. Tvedestrand kommune har gjennomført en registrering av naturtypen hule eiker i samarbeid med skogeierlaget. Dette har vist at vi har relativt mange store eiketrær i kommunen. Å kviste en eik i sentrum vurderes derfor ikke å være kritisk for å kunne ivareta det biologiske mangfoldet knyttet til denne naturtypen.

§§11 og 12 vurderes å være lite relevante.

Konklusjon.

Ved å kviste eika vil eika fortsatt ha en biologisk funksjon i mange år. For å unngå skade på liv og helse samt en verneverdig mur, gjennomføres nødvendig kvisting av eika.